

SCANDINAVIAN ATLAS OF HISTORIC TOWNS

No. 10

DENMARK

RANDERS
1500-1950

By ROLF ENGEL
Editor: OLE DEGN

KA 111 E420 03 : 10

DANISH COMMITTEE FOR URBAN HISTORY

ODENSE UNIVERSITY PRESS

1999

CONTENTS

Preface	4
Introduction to the Danish Atlas Series	7
Position	13
Area	14
The built-up area	23
Population	29
Occupational topography	31
Social topography	36
Map basis and maps	38
Sources and literature	41
Notes	43
Tables	
Public buildings, institutions and establishments in	
Randers 1500-1950	44
Residence, occupation and tax assessment (1870 income) of	
the Randers taxpayers in 1682, 1761, 1870 and 1950	53
Land belonging to the town pp. 54-127. Land belonging to	
the town 1950: streets built-up after 1870 pp. 129-37. Common	
fields pp. 138-68.	
Street register giving the title numbers 1870-1950	128
Taxpayers/heads of households in Randers 1682, 1761, 1870 and	
1950, according to occupation, with trade codes	169
Taxpayers/heads of households in Randers 1682, 1761, 1870 and	
1950, distributed by occupational groups	180
Maps in the text	
Randers' parish boundaries before 1540	20
Randers' parish boundaries 1540-1698	20
Randers' parish boundaries 1916-1952	21
Randers' parish boundaries after 1952	21
Randers' tax-collector's districts 1682	22
Randers' centre 1930	28
The street system round Randers' centre	28
Individual maps	Map
Randers' surroundings 1825 (Videnskabernes Selskab)	1
Randers' surroundings 1960 (Geodætisk Institut)	2
Randers City's fields 1803 (Christopher Møller)	3
Randers City's fields 1859 (Trap: Danmark, 1. ed.)	-
Cadastral map of Randers 1874	4
Cadastral map of Randers 1950	5
Contour line map of Randers	6
Randers: Working map	7
Randers about 1500: streets and buildings	8
Randers 1670 (Peder Hansen Resen)	9
Randers 1755 (Johan Jacob Bruun)	10
Randers 1767 (Erik Pontoppidan)	11
Randers 1795 (Nicolai von Tidemann)	12
Randers 1804 (Nicolai von Tidemann)	13
Randers 1858 (Trap: Danmark, 1. ed.)	14
Randers 1875 (Trap: Danmark, 2. ed.)	15
Randers 1900 (Trap: Danmark, 3. ed.)	16
Randers 1924 (Trap: Danmark, 4. ed.)	17
Randers 1960 (Trap: Danmark, 5. ed.)	18
Randers: Heights of buildings 1870	19
Randers: Public buildings, institutions and establishments	
1500-1950	20
Randers: Housetypes 1761	21
Randers: Occupational topography 1682, 1761, 1870 and 1950	22-29
1. Merchants and tradesmen. 2. Civil servants and salaried	
employees. 3. Master craftsmen 4. Unskilled workers	
Randers: Social topography 1682, 1761, 1870 and 1950	30-33

INDHOLD

Forord	4
Indledning til den danske atlasserie	7
Beliggenhed	13
Areal	14
Bebyggelsen	23
Befolkning	29
Erhvervstopografi	31
Socialtopografi	36
Kortgrundlag og kort	38
Kilder og litteratur	41
Noter	43
Skemaer	
Offentlige bygninger, institutioner, anlæg m.m. i Randers	
1500-1950	44
Randers-skatteborgernes bopæl, erhverv og skatteansættelse	
(1870 indtægt) 1682, 1761, 1870 og 1950	53
Randers bygrunde s. 54-127. Randers bygrunde 1950 bebygget	
efter 1870 s. 129-37. Randers markjorder s. 138-68.	
Gaderegister med henvisning til matrikelnumre 1870-1950	128
Skatteydere/husstandsoverhoveder i Randers 1640, 1682, 1761,	
1870 og 1950, fordelt på erhverv, med fagkoder	169
Skatteydere/ husstandsoverhoveder i Randers 1640, 1682, 1761,	
1870 og 1950, fordelt på erhvervsgrupper	180
Kort i teksten	
Randers' sognegrænser før 1540	20
Randers' sognegrænser 1540-1698	20
Randers' sognegrænser 1916-1952	21
Randers' sognegæsner efter 1952	21
Rodeinddelinger i Randers købstad 1682	22
Bykernen i Randers 1930	28
Cirkulationssystemet omkring bykernen	28
Selvstændige kort	kort
Randers' opland 1825 (Videnskabernes Selskab)	1
Randers' opland 1960 (Geodætisk Institut)	2
Randers bys markjorder 1803 (Christopher Møller)	3
Randers bys markjorder 1859 (Trap: Danmark, 1. udg.)	-
Matrikelkort over Randers 1874	4
Matrikelkort over Randers 1950	5
Kote- og højdekurvekort over Randers	6
Randers: Arbejdskort	7
Randers ca. 1500: Gader og bygninger	8
Randers 1670 (Peder Hansen Resen)	9
Randers 1755 (Johan Jacob Bruun)	10
Randers 1767 (Erik Pontoppidan)	11
Randers 1795 (Nicolai von Tidemann)	12
Randers 1804 (Nicolai von Tidemann)	13
Randers 1858 (Trap: Danmark, 1. udg.)	14
Randers 1875 (Trap: Danmark, 2. udg.)	15
Randers 1900 (Trap: Danmark, 3. udg.)	16
Randers 1924 (Trap: Danmark, 4. udg.)	17
Randers 1960 (Trap: Danmark, 5. udg.)	18
Randers: Bygningshøjder 1870	19
Randers: Offentlige bygninger, institutioner og anlæg 1500-1950	20
Randers: Hustyper 1761	21
Randers: Erhvervstopografi 1682, 1761, 1870 og 1950	22-29
1. Købmænd og handlende. 2. Embeds- og bestillingsmænd.	
3. Håndværkere. 4. Ufaglærte.	
Randers: Socialtopografi 1682, 1761, 1870 og 1950	30-33